

Herr Aage Gysler
Nils Juelsgt. 33 I
O s l o

Dr. juris
Gustav Smedals bok:
«Patriotisme og Landssvik»

sendes Dem portofritt mot inn-
sendelse av kr. 12,— til vårt
postgironr. 81827 eller direkte til
«8. Mai», Kr.sund N.

Nr. 35

Lørdag 2. desember 1950

4. årg.

Kjent jurist ventet arrestasjon i forbindelse med avsløringene i Dysthesaken

Nå går det på rettsstaten løs

Samme dag saken ble kjent, ble det gjort henvendelse til Stortinget.

Det bør øyeblikkelig settes i gang en rettslig undersøkelse av påtalemyndigheten

Det ble atskillig meget sagt blant det interesserte publikum da aktor i Dysthe-saken — Per Helweg la ned den sensasjonelle påstand om frifinnelse for Roald Dysthe.

Roald Dysthe er en kjent mann. Før krigen gjorde han seg særlig bemerket i den store Vinmonopolsak som han vant med den følge, at flere av lederne i Vinmonopolet måtte ta avskjed fra sine stillinger. (Denne sak har «8. Mai» behandlet ganske inngående).

Under okkupasjonen var Dysthe medlem av NS, og han hadde hatt flere stillinger. For sitt forhold under okkupasjonen ble han i 1946 dømt til 6 års tvangsarbeide. Dommen har han sonet.

Etter at han ble dømt ble det satt igang en omfattende etterforskning, og det er nå denne som har ført til den oppsiktsvekkende vending i saken.

Den nye rettsak var imøtesett med stor interesse. På forhånd gikk det mange rykter, bl. a. om påtalemyndighetens endrede holdning til saken. Men det var likesom ingen trodde det. Men da Dysthes forsvarer, h.r.advokat J. B. Hjort var ferdig med sitt innlegg var alt klart. Men det som ikke var klart, var at noe slikt kunne forekomme i en rettsstat.

Det h.r.advokat Hjort rullet opp i forbindelse med en del av de personer som hadde vært hovedmenn i saken mot Dysthe, var av en slik art, at en ble sittende og ryste på hodet.

Vi vet om meget som er skjedd i «rettsoppgjøret», men at de store avsløringer — på dette tidspunkt ville finne sted i rettsstaten, hadde vi dog ikke våget å tro. Og gledelig er det for oss som har satt oss som mål å få innført rettsstaten igjen — når en ser at kursen er lagt om i den riktige lei.

Umiddelbart etter rettsmøtet hadde «8. Mai»s medarbeider en samtale med en kjent jurist, som under okkupasjonen også var en aktiv motstandsmann.

«Her må det etter min mening foretas en fengsling,» sa han. Det som nå er fremkommet i Dysthe-saken, er av en slik art, at det øyeblikkelig må settes igang en rettslig undersøkelse av påtalemyndigheten. Nå går det på rettsstaten løs. I dette øyeblikk er jeg på vei til Stortinget.

Og nå må det kunne finnes en motig mann som kan ta ordet og si sin mening i Nasjonal-forsamlingen. For dette kan ikke gå. Og vil ikke andre så skal jeg gjøre det.»

Dette er alvorlige ord, men de er sagt av en mann som kjenner sitt ansvar for den norske rettsstat.

Dysthes forsvarer h.r.advokat J. B. Hjort, uttalte innledningsvis, at det er et angrep på den måte saken mot Dysthe er blitt fremmet på — og endel av de som har vært hovedmennene i saken. Etter hans mening hadde de syndet alvorlig mot noen av de prinsipper som det i Vesteuropa legges til grunn for alle rettslige oppgjør.

I dag erkjenner en at det var uberettiget å reise straffesak mot Dysthe.

Langeland—Bergsviksaken.

Det har smertet „nasjonalhelten“ Olavkorsbæreren Lauritz Sand at en må føre sannhetsbevis når en vitner mot „landssvikere“

Berggrav nektet å uttale seg om Bergsviks

påstand at han hadde forfuskert et hibelsted

Riksadvokatens «eventyrsamling» blir ikke behandlet av Stortinget i år

Amnestiforslag framsatt i Frankrike Amerikanerne frigir på løpende bånd tyske ,krigsforbrytere'

De norske makthavere har det for travelt til å tenke på mennesker de berøvet frihet, ære og muligheter

Siste nytt fra landssvikfronten er at Stortinget har vedtatt å utsette behandlingen av den famøse Stortingsmelding nr. 64 til neste år fordi man i inneværende termin har så mange saker av viktighet å ta hånd om.

Vi skal ikke ta opp noen diskusjon om hva som kan være «viktig» eller «ikke-viktig», men skal innskrenke oss til å bringe de nedenstående to meldinger. De taler i grunnen for seg selv og burde gi noen hver av våre hjemlige myndigheter noe å tenke på.

Ifølge den franske avis Le Fi-

garo for 22. november d. å. har den franske nasjonalforsamling i den siste tid behandlet et fremsatt forslag om en amnestilov, og forleden ble lovens paragraf 12 vedtatt med 322 stemmer mot 176. De som stemte imot var kommunistene, som til tross for at de har gjort hva de har evnet for å uthule og å forpurre loven dog ikke har oppnådd annet enn å forhale dens endelige vedtagelse.

Lovens paragraf 12 — som altså nå er vedtatt — sier at amnestiet medfører opphevelse av alle

— Fortsettes side 4 —

Også et bevis på nasjonal holdning

I saken mot major Langeland og Bergsvik anførte sorenkrivener Vedeler, som under krigen var statsadvokat, at han sluttet å skrive ærbødigst under sine ekspedisjoner til riksadvokatembetet, da dette ble bekledd av riksadvokat Nordvik . . . , skjønt han måtte medgi, at denne stedse la for dagen ubestridelige faglige kvalifikasjoner. Dette manglende «ærbødigst» gir jo et talende billede av den Vedelerske tapperhet i «årene under jernhelen»?

de syndet avbrøt mot noen av de prinsipper som det i Vesteuropa legges til grunn for alle rettslige oppgjør.

I dag erkjenner en at det var uberettiget å reise straffesak mot Dysthe etter «frigjøringen». Men hvordan kunne det da være mulig å komme med en påstand på 8 år i 1946 — og så få retten til å dømme ham til 6 år?

Dette var ikke mulig på annen måte — enn at det ble gjort alvorlige feil i opplegget av saken —, i etterforskningen og tilretteleggelsen av stoffet i retten. —

— Jeg vil, uttalte h.r.advokat Hjort, rette alvorlige anklager mot personer som forberedte saken og som i lang tid motarbeidet sakens gjenopptakelse. De som har handlet i overensstemmelse med tjenestens forskrifter og idealer.

Etter hva Hjort mente, så ville det ikke blitt reist sak mot Dysthe, hvis aktor i den første sak hadde gått frem slik som lov og god rettstradisjon sier.

Hjort uttalte videre, at saken fra første stund av kom inn i

Generaladvokat Follestad

et galt spor. Det ble menn som etter hans skjønning manglet de påtaletjenesten som fikk den. En må ha krav på absolutt upartiskhet og objektivitet.

Generaladvokat Follestad kom — Fortsettes side 4 —

Aftenpostens referent Knudsen er omtalt i Bergsviks manuskript

Han har anmeldt en NS-mann, men politiforklaring viser at det er uriktig

Riksadvokaten har gått god for ham

Og nå sitter han — til tross for lagmannens henstilling om å forlate retten, og refererer Bergsvik-saken.

Journalist Fridtjof Knudsen i Aftenposten, som i Langeland—Bergsvik saken har gjort seg særlig bemerket på grunn av sine referater, er en mann som ikke burde ha sittet i denne rettssak og utgytet sine meninger og formodninger.

Ifølge opplysninger som vi har fått, har denne Knudsen i 1945 sendt inn en anmeldelse på en NS-mann. Samme anmeldelse gjentok Knudsen året etter til statsadvokaten. Forholdet er omtalt i Bergsviks bok.

Begge anmeldelsene som Knudsen kom med ble tilbakevist ved politiforklaringer av det ektepar som skulle ha fortalt Knudsen det som han anmeldte. I anmeldelse nr. 2, stod det nemlig, at vedkommende NS-mann skulle ha gjort seg skyldig i drap. Vedkommende ektepar har i sin politiforklaring sagt, at det hele var fritt oppspinn, og at Fridtjof Knudsen åpenlyst var beruset da han

tok intervjuet med ekteparet.

Senere er ekteparets datter blitt avhørt av politiet og hvor hun bekreftet alt hva hennes foreldre hadde sagt.

I Stortingsmelding nr. 64, står det imidlertid at Knudsen tilbakeviser alt det som her er fremkommet som et falsum, og riksadvokaten sier at det er intet å bebreide Knudsen i denne anledning.

Da direktør Bergsvik fikk lese dette i Stortingsmeldingen, sendte han øyeblikkelig til Stortingets justiskomite en forkortet gjengivelse av politiforklaringene, og gjorde krav på at han måtte bli satt under tiltale bl. a. for dette punkt. Han har til dags dato intet hørt.

Den samme journalist Fridtjof Knudsen satt fra første dag av som referent for Aftenposten, og det er derfor ikke å forundre seg over de referater han kommer med.

at en må føre sannhetsbevis har en vitner mot „landssvikere“

Berggrav nektet å uttale seg om Bergsviks påstand at han hadde forfusket et bibelsted

Var det arbeiderne som tvang Administrasjonsrådet til å sette i gang arbeidet ved Hortens marinesasjon og Kongsberg Våpenfabrikk

I over fjorten dager har direktør Arne Bergsvik og major Langeland i Oslo Lagmannsrett rettet skarpe angrep mot rettsoppgjøret og de menn som gikk inn for dets gjennomføring.

Hver på sin måte, har disse to menn fremlagt så mange beviser på overgrep og vilkårligheter i rettsoppgjøret, at maktøverne så seg nødd til å bryte sin egen parole «ro omkring rettsoppgjøret», og sette igang en etterforskning mot disse menn.

Ved kongelig resolusjon av 11. desember 1948, ble h.r.advokat Øystein Thommeser konstituert som ekstraordinær riksadvokat og h. r. advokat Rolf Ryssdal ble ekstraordinær statsadvokat. Disse menn fikk så i oppdrag å lede etterforskningen mot Bergsvik for hans uferdige manuskript og mot Langeland for hans to bøker.

Det vakte atskillig oppsikt da denne oppnevningen fant sted, og direktør Lorentz Vogt ga uttrykk for det i en artikkel, hvor han satte fingeren på at en mann som Thommeser, som hadde vært medlem av hjemmefrontens ledelse (kretsen) ble satt til dette arbeide. Han mente at Thommesers og Ryssdals mandater var ensidig rettet mot Langeland og Bergsvik og ikke omfatter det forhold som de omtaler. Vogt skriver bl. a.:

«La oss si at de blir satt under tiltale for enkelte ting — vil det da ikke oppfattes som en offisiell anerkjennelse av det berettigede i de øvrige anførsler? Og vil ikke dette bli ytterligere understreket om de skulle bli dømt for enkelte ting og frifunnet for andre?»

Vi nevner i denne forbindelse at tiltale mot Bergsvik omfatter bare 2 sider av de 150 sider som hans manuskript er på.

Langeland er tiltalt for det han har skrevet om embetsmenns handlinger i 1940—41. Det samme er også tilfelle med Bergsvik. Men i tillegg til dette, er det også reist tiltale mot Bergsvik fordi han har skrevet, at det er avlagt en del falske vitneprov i en «landssviksak». Og for begges vedkommende kommer Berggravs «historiske» Nordmarkstur inn i bildet.

I hele forrige uke var det Bergsvik som var i «ilden», og i onsdagens rettsmøte vitnet bl. a. biskop Berggrav.

Om Berggravs Nordmarkstur — sier Bergsvik, at Berggrav forsøkte å stoppe uorganiserte nordmenns motstand. Dette blir også innrømmet av Berggrav selv i hans bok «Da kampen kom», og hvor han detaljert gjør rede for sitt oppdrag, nemlig å gi fritt leide til noen hundre uorganiserte vernepliktige, som en antok var omringet i Nordmarka. At guttene allerede var kommet seg over til de norske linjer — forandrer jo intet i saken.

Langeland kommer i denne forbindelse inn på flere detaljer, idet han konkluderer med, at biskopen ved sin

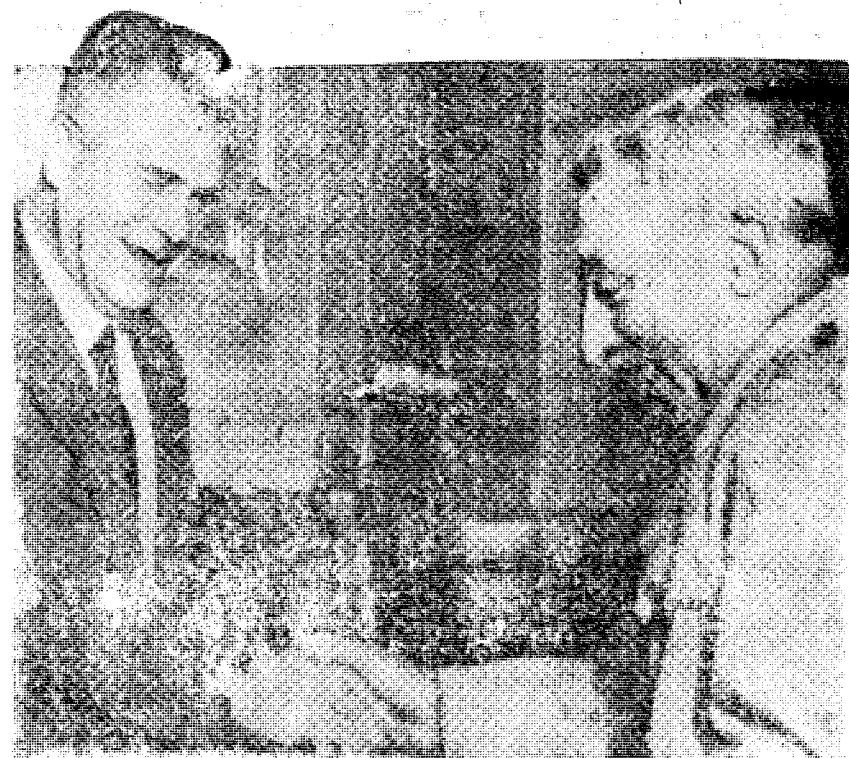
Første rettsdag, gjorde lagmannen oppmerksom på at referenter som var omtalt i Langelands bøker eller i Bergsviks manuskript, måtte forlate salen. Knudsen har imidlertid nå sittet som referent i saken i fjorten dager.

ingripen svekket den norske motstandskraft.

Av vitneprovne fremgikk det tydelig at Nordmarka ikke var håpløst innringet. Bl. a.: var en av Berggravs veivisere samme morgen kommet tilbake fra Nordmarka, og de gutter som denne hadde vært sammen med der opp — ble simpelthen liggende på sætrene hos kjente.

Politimester Welhaven mente under sitt vitneprov, at det formodentlig handlet om en gruppe unggutter som var kommet i nød deroppe. Og på spørsmål uttalte Welhaven, at hadde det dreidd seg om noen hundre vernepliktige, da måtte en ha holdt seg langt borte fra enhver aksjon.

På forespørsel fra lagmannen, uttalte Bergsvik, at han så noe anderledes på Berggravs Nordmarkstur enn Langeland, som var offiser. Og når han hadde omtalt turen, var det fordi han var sint for Berggravs bok «Folkedommen over NS» Bergsvik uttalte, at denne boken var det styggeste som var skrevet på norsk, idet Berggrav ikke bare feller en grusom forhåndsdom over voksne NS-folk, men også over deres barn. Og at Berggrav mer enn noen annen har ibdratt til den frøktelige utvikling av rettsoppgjøret som berører omlag 10 pst. av det norske folk. For å nå frem til sin isfrønt, uttalte Bergsvik, så har biskopen til og med forfusket Det nye

Under første rettsmøte i Langeland-Bergsvik saken tok Dagbladet dette bildet. Når kommer hjemmefrontens protest mot håndtrykket?

Generaladvokat Follestad nekter

Advokat Hjort gjentar sine beskyldninger

Saken sendt over til Justisdepartementet

Riksadvokat Aulie har sendt Justisdepartementet de uttalelser som forsvareren til Roald Dysthe, h.r. advokat J. B. Hjort kom med under behandlingen av Dysthe-saken.

Etter dette blir det altså departementet som nå må ta standpunkt til hva som videre skal skje.

Generaladvokat Follestad har uttalt at både Hjort og hans og muligens andres uttalelser blir innhentet.

Forøvrig hevder Follestad at han har ikke holdt tilbake noen dokumenter i saken. Videre hevder Follestad, at ikke hadde noe med ankesaken å gjøre, og således heller ikke med oversendelsen av dokumentene til Høyesterett. Han kjenner forøvrig

Testamente, bl. a. Paulus' 2. brev til Tessalonikerne.

Lagmannen foreholdt Berggrav Bergsviks uttalelse, men biskopens — Fortsettes side 4 —

ikke til at dokumentene er holdt tilbake.

I anledning generaladv. Follestad's svar har h.r.advokat J. B. Hjort sendt ut følgende svar:

I anledning advokat Follestad's uttalelser til pressen, tør jeg be om å få plass for følgende: Et avgjørende bevis for advokat Follestad's mangel på objektivitet i vurderingen av Dysthes sak har man i følgende omstendighet: Under forberedelsen av gjenopptagelsessaken fra 1946—50 fastholdt advokat Follestad hård-nakket den fordømmende linje han fulgte under sitt aktorat i 1946, endog ettersom de viktige beviser som ikke ble funnet fram under den straffefølgning som han selv var ansvarlig for, senere ble brakt fram i lyset.

..Hva angår advokat Follestad's anførsel om at han ikke har hatt noe med ankesaken til Høyesteretts Kjæremålsutvalg og dens forberedelse å gjøre, så er denne direkte uriktig. Bilag til rettsboka viser med advokat Ivar Follestad's egen underskrift at han bærer ansvaret for ekspedisjonen, hvilket for øvrig er i overensstemmelse med Påtaleinstruksene § 36. Det er da formålsløst å diskutere saken med ham i pressen. Det rette må være at advokat Follestad's forhold granskes av vedkommende myndigheter. Den kritikk som er fremsatt mot ham vil i så fall bli dokumentert punktvis. . . . .

Oslo, 29/11 1950.

J. B. Hjort.

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Direktør Bergsvik i Lagmannsretten.

Jeg er ingen «landssviker», jeg er bare dømt som landssviker.

DETTE STEMPEL VIL JEG HA BORT fra meg selv og fra alle andre hederlige NS.-folk

Jeg skrev på engelsk fordi jeg gikk ut fra at mine etterkommere ikke kommer til å bo i Norge. Påtalemyndigheten har tatt under behandling et uferdig manuskript

Den 16. november holdt direktør Arne Bergsvik følgende tale i Lagmannsretten som nå i over 14 dager har behandlet saken mot ham og major Langeland.

Jeg er tiltalt for å ha fremsatt injurerende påstander i et maskinskrevet og stensilert skrift «We are no Chriminals».

Jeg vil tillate meg å gjøre rede for hvorfor man skriver et sådant manuskript:

Jeg kan betegne meg selv som grunnlegger av Kunstsilkefabrikken i Notodden, jeg arbeidet med opprettelsen i 4 år før starten, jeg bygget fabrikken og jeg var selvskreven direktør til 9. mai 1945. Da jeg ble arrestert beskjefteget bedriften ca. 500 personer og leverte ca. 1,600 kg. kunstsilkegarn pr. dag til tekstilindustrien.

Som forholdene lå an nyttår 1941 tror jeg at jeg var selvskreven til å overta den vanskelige oppgave å være Notodd-leder, hvilket jeg var til jeg i juli 1944 ble avsatt fordi jeg ikke fulgte enhver ordre fra NS-partiet.

Etter at Okkupanten truet med å stoppe levering av tekstilråstoff til Norge, ble jeg oppnevnt til formann i Norges tekstilstyres Råd, og det lykkedes, ifølge direktør Scheis rapport til Stortinget, å skaffe til landet 15 millioner kg. tekstilvarer til norsk forbruk.

Disse og noen andre verv krevet et overmenneskelig arbeide i alle okkupasjonsårene: jeg gikk inn for å lage varer, for å innføre varer og for å styre Notodden best mulig, for å opprette ro og orden. Notodden ble kalt «Lille London», Riksadvokaten forteller i stortingsmelding nr. 64 om den sterke under-

Bare en hending ble korrigeret, d.v.s. strøket, før beslagleggelsen. Men i stortingsmelding nr. 64 står denne handling gjengitt uten at det er gjort merksom på at min forklaring om strykningen øyensynlig ble godkjent i første forhørsrettsmøte.

Påtalemyndigheten har tatt under behandling et uferdig manuskript, som bare få kjente innholdet av. Påtalemyndigheten har ved forhørsrettene og avisreferatene herav, i alle landets aviser, misvisende og ensidige referater, gjort hele landet kjent med det påtale og mange andre detaljer i manuskriptet. De detaljer, som er gjort til gjenstand for tiltale: en linje her og noen linjer der, er delvis helt overflødige detaljer, som jeg vel ville ha utelatt idag. Fordi det er skrevet så meget herom i mellomtiden, selv om folk flest ikke vil komme til å lese det som jeg eventuelt vil gi ut. De nevnte påtalte detaljer er revet ut av sin sammenheng, det hele blir derfor misvisende.

Jeg kan bare beklage den sørgelige publisitet, som disse påtalte detaljer har fått. Det er ikke jeg som har publisert dem, det har påtalemyndigheten gjort, ettertrykkelig.

Jeg har intet utestående med de personer, som jeg skal ha fornærmet. Jeg vil ikke fornærme noe menneske. Allerede for over ett år siden ga jeg min forsvarer utkast til en unnskyldningsskrivelse i et tilfelle, hvor det så ut som om min påstand ikke er i overensstemmelse med virkeligheten. Unnskyldningen ble ikke sendt, fordi det foreligger underlag som måtte berettigg meg til å formode at påstanden var korrekt. Jeg skriver at embedsmenn har foretatt handlinger, som utvilsomt var i Okkupantens

Plyndring.

Av h.r.advokat Gustav Heber.

Blant alle rett-tenkende mennesker hersker der enighet om, at plyndring, i hvilken form den enn finner sted, bør på det skarpeste fordømmes. Vi ser, at allerede i oldtiden ble plyndring fordømt som barbari, og at respektable feltherrer normalt forbød sine tropper å plyndre, men etter langvarige beleiringer ble troppe etterhånden så rasende, at de tvang sin feltherre til å oppheve forbudet derimot eller til å se igjennom fingre dermed. Hvor overfladisk og tynn, den fernis av kultur er, som tilsynelatende kultiverte mennesker er overtrukket med, fikk man et temmelig tydelig eksempel på, den gang den britiske societet, menn og kvinner, deltok i plyndring av den kinesiske kelsers sommerpallass i Peking, en plyndring som temmelig utførlig er skildret av Putnam Weale i hans verk «Apenhertige breve fra Peking». Dette skjedde dog under og etter en krig, men historien har ingen mangel på eksempler på plyndring selv under den dypeste fred. 100 år før vår tidsregning, da Sulla og Marius grasserte på det verste innenfor Roms murer, organiserte begge disse herrer systematisk plyndring av civilbefolkningen, hver gang de skiftet opp lister over de rikfolk, hvor

som nasjonalsinnet. Men teorien synes dog å skulle praktiseres, når man tenker på de begrunnelser og unnskyldninger som fremsettes for den lange rekke embedsmenn, som f. eks. Langeland omtaler.

Riksadvokaten sier at de offentlige tjenestemenn stadig ble stillet foran de vanligste myndighetsorganer

av dem skulde plyndre. Disse lister ble kaldt proscriptionslister, og var først et navn kommet på denne liste, synes plyndrerne å ha hatt fritt leide likeoverfor vedkommende.

Da Abdul Hamid den annen var sultan i Tyrkiet, og han ikke kunne få statsbudgett til å balansere på annen måte, så beskyldte han bare noen av sine rikeste undersåtter for høyforræderi eller landssvik og konfiskerte deres formue. Forfatterne av våre landssvikanordninger synes å ha gått i skole hos Sulla, Marius og Abdul Hamid. Karakteristisk forsåvidt er det, at landssvikanordningenes hovedmål synes å ha vært mere å få tak i N. S.-medlemmers og profittørers formue enn å straffe dem på kroppen. Tilfellet Knut Hamsun er her typisk. Det er pengene hans, man vil ha tak i. Når man har fått dem, har man ingen betenkeligheter ved å la lovene sove. Forbudet i Grunnlovens § 104 mot å ruinere folk økonomisk, hva de enn måtte ha begått av forbrytelser, søker landssvikanordningene å unngå ved juridiske krumspring av en slik art, at enhver jurist, som ikke har glemt, at han i sin tid med hånd og munn har lovet, at han ikke noensinne skal være med på å fremme en urettvis sak, vil skamme seg og rødme over slike krumspring, bortsett fra, at han komplett ville ha mistet sin selvaktelse, om han var gått med derpå. Og mister et menneske den, så hjelper det lite, hvor høyt han ellers kommer på strå, hvor meget han stiger i andres anseelse, eller hvor tett hans bryst blir behengt med ordener, thi alt

Utenrikskronikk.

Gladiatorene vegrer seg.

Tysklands rolle i det vesteuropeiske fellesforsvar står stadig på dagsordenen uten at man ennå er kommet inn til sakens kjerne. Det skulde synes klart, at det som nå først og fremst burde komme på tale, var en ny firemaktskonferanse — men med dr. Adenauer og ikke kamerat Molotov i den fjerde stolen. Men så langt er de velvise vest-europeiske politikere ikke kommet. Hva Vesttyskland egentlig mener, spørres det ikke om. En liten replikk fra de menige tyskeres leir avspeiler imidlertid situasjonen: «Amerika skal skaffe fly og dollar, England skal skaffe flere flåtestyrker og jetmaskiner, Frankrike skal skaffe tanks, Beneluxlandene, Italia og de skandinaviske land skal skiffe landstrykere og — tyskerne skal skaffe slagmarken og krigsforbryterne . . .»

La oss nå begynne med krigsforbryterne. Den amerikanske overkommisær MacClay erklærer (Reuter 22. 11.) at en beslutning om «krigsforbrytneres» benådning skal fattes i begynnelsen av neste år. Hvert enkelt tilfelle skal granskes nøye, så beslutningen kan bli så rettfærdig som mulig, sier han. Denne erkjennelse viser, at okkupasjonsmaktene i Vesttyskland belært av russernes eksempel i Østtyskland er iferd med å gjøre godt igjen noe av det som er forbudt, og de er for så vidt kommet lengere enn den norske Londonsregjering etterkommere. Hva slagmarken angår, så ligger den fortsatt i ruiner under okkupasjonsmaktens hæl uten at disse synes å forstå noe av hele tragedien. De burde lytte til hva viceordføreren War Productions Board under krigen, Ferd. Eberstadt, nylig sa i en tale i Seattle: USA under Roosevelt gjorde bolsjevismen og Russland just de tjenester, som Moskva helst ønsket for å fremme sine planer. Gjennom å rasere Tyskland og Japan opphevet USA i Sovjets favør maktbalansen i to verdensdel. Det finnes nå ingen større oppgave enn å gjenopprette denne maktballanse, som kan skape forutsetninger for opprettholdelsen av fred og orden. Men tror noen at tyskerne og japanerne, hvorledes man enn søker å arrangere det, vil utkjempet vår kamp? Skal de slåss, må det gjelde deres eget land, deres egen nasjonale sikkerhet og deres egne interesser . . . . Tror noen at hendelsene i Korea vilde ha inntruffet, hvis

at forutsetningen for et tysk bidrag til verdensfreden må være, at tyskerne får noe å forsvare. hånd klare å forene Vest- og Øst-tyskland, ennaå mindre uten mellom seg og den fremrullende krig å gi Tyskland tilbake de røvede østprovinser. Men de kunne gi Vesttyskland den suverene og selvstendige stiling, som kom til å virke som en magnet på østso-nens tyskere og tilslutt fremtvinge den russiske retrett østover som er forutsetningen for en varig europeisk fred. Skulle Sovjet etter gjenopprettelsen av et suverent Tyskland fremdeles la sitt sverd dingle over Europa, da er tiden inne til å skape de tyske divisjoner, men da blir det ikke tale om «miniaturdivisjoner» slik som de engstelige vest-europeiske politikere vil ha det. For det tyske folk sler nei både til de franske Plevelplaner og USA's tilbud om fortsatte råvareleveranser og dollarkreditter mot et antall miniatur divisjoner — Ersatz-divisjoner, som skal ofres som kanonføde så pass lenge, at den russiske bjørn har noe å bite i, inntil Marshallhjelpens administrasjon og de øvrige vestmaktledere, våre egne iberegnet, kan legge den britiske kanal eller hele Atlanterhavet mellom seg og de fremrullende russiske panserlavine. Den tyske soldat synes å være høyst uvillig til å la seg knuse i denne lavinen. Gldiatoren vegrer seg, sier lederen for Bruderschaft, Helmuth Bech-Broichsitter, mot å ofre seg for dollaren, den nye verdensimperatoren, de tyske offiserer vegrer seg for å marsjere frem i i spissen for dødsdømte kompanier og regimenter og hilse imperatorens vesttyske tjener med ordene: «Ave Adenauer, morituri te salutant». Og her står Schumachers sosialdemokrater, Niemöllers lutheranske pacifister, de nasjonale høyregrupper og de i Bruderschaft sammensluttede ex-soldater og exoffiserer som en enhetsfront. Det viser også de siste tyske valg.

Nei, skjenn må nok tas i en annen hånd, skal Europa reddes etter Roosevelts og Churchills katastrofale feilgrep.

30.11.50.

Hørt og sagt.

I en artikkel om «Kongelig utenrikspolitikk» som et apropos til Folke Lindbergs meget omtalte bok om Norge

Redaktør
Arvid B. Arntzen

Forretningsfører
Per Kvendabø

Kontor: Fløyveien 25, Kristiansund N. Telefon 1330

Abonnementspris kr. 15,00 pr. år

Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Saxofonen.

Verden likner en gammel mann, som ensom på dagens kirkegård blåser sin saxofon. Det er visst en eller annen dikter, som har sagt dette, og i de dobbelt forstand mørke førjulstider fornemmer vel de fleste av oss denne saxofonhulken, som en ledsagemusikk til dagens begivenheter både hertilands og ute i den forrevne verden.

Overalt hører vi det samme, denne stadig mere anstrengte og angstfylte tale om demokratiet, den evindelige grammofonplate om nazismens og fascismens vederstyggelighet og herhjemme den fariseiske hvisken om «dem, som svek» i farens stund. Imens sitter der en hopen politikere nede i det herjede Vesteuropa og slåss om formuleringen av menneskerettighetene, mens titusener sulter i det slavebundne Tyskland og andre tusener langsomt går tilgrunne i de beryktede franske fengsler, mens tyske soldater — verdens beste — for en ussel lønn kjemper mot Indokinas nasjonalister og amerikanerne sammen med en håndfull såkalte FN-soldater søker å bevare den hvite manns ansikt overfor den utgrundelige gule rase. Og over det hele hviler trykket av ånden fra Moskva, den ånd som får millioner til å gå i døden for en idé, som de tror er menneskelykken. Alle snakker de om fremtiden, om det som skal komme og som skal bringe fred på jorden — livets fred eller dødens fred, det vet de visst ikke noen av dem. Men de arme menneskebarn av i dag, skal bare vente, ofre og lide.

Det ble altså resultatet av den annen verdenskrig — det foreløbige resultat, mens skyttergravene furer jordklodens ansikt i de desperate forberedelser til den tredje verdenskrig, frykteligere enn noen annen.

Tenk på de bebudede beredskapslover, som skal søkes påtvunget oss alle i ly av skremslenes propaganda. Reaksjonen har selv sagt meldt seg, selvom den ikke fører frem overfor så mektige krefter, og kommunistene er de mest radikale motstandere, fordi de vet, at loven tar sikte på å ramme dem først og fremst. Men de blir også understøttet ikke bare av medløpere, som det er nok av i disse tider, men også av oppriktige frihetsvenner og humanister som føler verden ramle sammen omkring seg. Er det da noe å undres over, at den store masse — leilendingene i åndens verden, som Øvre Richter Frich engang kalte dem — knuges av forvirring og selvoppgivelse?

Vi — samfunnets utstøtte etter provisoriske anordninger med våre navn i strafferegistret for tid og evighet — står nærmest apatisk iakttagende overfor disse tidsfenomener, det tyvende århundredes pest. Vi har intet mere å tape. Vi har bare å se tiden an, formulere våre krav krystallklart og ubetinget. Riktignok har maktbryndens herrer slått av litt på hysteriet og allernådigst tilbakegitt en håndfull politisk dømte deres borgerlige rettigheter, og det finnes dem, som dermed tror, at deres egen helt private grav dermed er pusset opp igjen og vel forvart, men for etterverdenen står de fortsatt i forbrytterregistret og blir stående der, inntil de selv med troens, samholdets og seirens makt kan radere sine egne navn ut av protokollene — disse protokoller som ved et fiendtlig kupp kan bli den beste adressebok for dem, som vil oss ennå mere vondt. Forstår I da ikke dette, I lunkne og sløve? Lar I dere fullstendig fascinere av den gamle mann, som ensom på dagens kirkegård blåser sin saxofon, dødssangen over alt det, som vi trodde på og som vi ofret våre krefter, vårt navn og vårt liv for? —

Hør her — — !

«Hør her», sa fhv. rådmann i Kristiansund Ant. O. Næss, da han traff dette bladets redaktør en dag, «jeg får sendende «8 Mai», men jeg har ikke tegnet meg som abonnent og jeg ønsker ikke å motta avisen. Jeg må be om at ekspedisjonen blir pålagt å stoppe forsendelsen!»

At rådmann Næss er engstelig for å møte det som sannhets- og rettferdsfronten har å anføre, det får jo bli hans egen sak. I gamle dager var ikke Kristiansundsrådmannen den som stakk pipen i sekk når det bød seg en anledning til opposisjon overfor det herskende A-parti. Men tiden synes å ha tæret sterkt på hans evne til å ranke ryggen. Idag er det åpenbart veikheten og unnfalldenheten som rår grunnen.

Når rådmann Næss imidlertid idag anser seg forpliktet til å ta avstand fra og å fornekte den ovenfor nevnte fronten, så burde han dog ikke glemme at det kanskje nettopp er fra representanter for denne fronten at han har fått den mest effektive støtte som han noensinne har nytt. Eksempelvis vil sikkert rådmann Næss være villig til å innrømme at ved to anledninger da han var ute, i hardt vær og Kristiansunds politiske myndigheter ville ha ham slaktet, så var det NS-mannen, administrasjonssjef Grønstad, som personlig grep inn og berget ham utav forfølgelsen. Ved det tredje framstøt sto Næss alene. Da var Grønstad arrestert som «landssviker» og var lovlig unnskyldt for å kunne tre til. Og da — men også først da — halte A-partiet seiren i land. Rådmann Næss ble satt på porten med et smell. Av de «gode» nordmenn.

Sikkerlig har rådmann Næss heller ikke glemt de forstemmende stunder han i 1942 måtte tilbringe som tysk arrestant i Alesunds fengsel. Det var den samme Grønstad — han var dengang rådmann i Alesund — som alt første dagen greide å åpne kontakten med Næss, og som etter 2 ukers iherdige anstrengelser både i Alesund og i Trondheim greide å få ham satt på frifot igjen.

Vi lot rådmann Næss få «8. Mai» gratis. Vi mente at han burde ha en spesiell interesse av å lese hva de hadde å si de som idag er hensatt i ytterste nødtilstand, men som ikke gikk av veien for å hjelpe politiske motstandere dengang disse selv satt i klemme.

Rådmann Næss har besvart vår elskverdighet med å be seg fritatt. Det gjør vi selvfølgelig også. Vi tvinger oss ikke inn på noen. Men vi mener at en litt mere forståelsesfull holdning burde selv rådmann Ant. O. Næss ha kunnet vise.

Derfor har vi ristet ham disse

Embets- og tjenestemennenes erstatningssak mot staten

Går til høyesterett

Som tidligere meddelt, har Oslo byrett behandlet en lønnsak som tjenestemenn og embetsmenn hadde anlagt mot staten. Saksøkerne var justisvaktmester Hartvik Holten, postmester Johan Adolf Arntzen og rektor Johan Fredrik Voss. Saken gikk ut på at de mente seg berettiget til lønn i suspensjonstiden, som for alle var omkring to år, samt saksomkostninger.

Advokat Albert Wiesener møtte som prosessfullmektig for saksøkerne. Statens prosessfullmektig var regjeringsadvokat Henning Bødtker.

Reten har nå avsagt sin dom — og bemerker bl. a.: at Grunnlovens paragraf 22. som saksøkerne påberopte seg, ikke sier noe om lønn under suspensjon for såkalte uavsettelige embetsmenn, og videre kunne retten heller ikke finne at det foreliggende sedvanerettsdannelse som må fortolkes slik. Med hensyn til lønn i tiden 1.—8. mai 1945 fan, imidlertid retten at dette burde tilkjennes Holten og Voss. Saksomkostninger ble ikke tilkjent.

Atsaa, denne gang gikk det ikke å få sin rett. Statens manglende ansvar har atter gitt seg tilkjenne. Men da saken går til Høyesterett, har en større sjangse til å bli hørt med et lovlig krav — selv om det reises mot staten.

I og for seg er byrettens dom grundig nok, men den bygger på det vanlige resonnement, at når det er NS-folk som krever sin rett —, da er det ikke så nødvendig med å gi den.

Saken

Tankar till en livsåskådning

Under denne tittel skriver Elvin Engqvist en tankevekkende artikkel i svensk «Dagsposten». Vi gjengir et lite avsnitt, som har interesse også hos oss:

«Når Churchill och Roosevelt under psalmsången «Vi kristna soldater» hetsade folken til hat mot Tyskland, skändade de det kristna namnet. De visste båda, att striden

«8. Mai»

er tilsalgs på følgende steder:

Andenes: Henry O. Erichsen
Båtsfjord: Herlof Viken
Bergen: Lund-Olsen, Domkrkegt.
Bryggja: Knut Nore
Drammen: Urmaker Gjessing, Torvet 5
Elnesvågen: Sverre Rødal
Espenesbogen: O. Andreassen
Haugesund: G. Cederwall
Haukesund: «Centralkiosken»
Henningsvær: O. Halse
Høyanger: Høyanger Bokhl A/S
Kabelvåg: «Kiosken»
Kjøpsvik: Alb. Jenssen
Kongsvinger: «Tobakkhuset»
Lena: A. Haug
Lom: Th. Garmo
Mehamn: Mehamn Kiosk
Molde: Tofte Kiosk
Mosjøen: Lydia Olsrud
Narvik: Helmer Eriksen
Nordvang: Annar E. Wang
Odda: Andr. A. Bjelland
Oslo: Forbundet, Kierschowsgt. 5
Oslo: Johannessens Tobakksforr., Teatergt. 6.
Porsgrunn: Einar Thorkildsen, Assuransegt. 4 II
Sandnes: Peder Hove
Sandnessjøen: Wiiks Kiosk
Sarpsborg: Walter Kneisel, Haraldsonsgt. 36
Seljestad pr. Harstad: Saues Kiosk
Snåsa: Centrum Handel
Stavanger: O. K. Berge, Østervåg 12
Stavanger: Østervåg Frukt og Tobakk, Østervåg 40.
Støren: Korsveien Kiosk
Sunnalsøra: Sverdrups Bokhandel
Svolvær: Svolvær Bykiosk A/S
Torvik: Otto Tande
Tromsø: Alf Jonssons Kiosk
Trondheim: Kjøpmann Carl Madsen
Tønsberg: B. Egenæss, Stoltenberggt.
Vardø: Idag Magnussens Kiosk
Verdel: O. Selnæs
Vestnes: Bj. Gjelsten
Alesund: R. Sollid, Kongensgt.
Ardalstangen: Grønnsberg Kiosk

A.s. Narvesens Kioskkompani:

Alvdal Jernbanekiosk
Askim Jernbanekiosk
Bergen Jernbanekiosk
Brevik Jernbanekiosk
Brunmunddal Jernbanekiosk
Bryne Jernbanekiosk
Dal Jernbanekiosk
Dombås Jernbanekiosk
Drammen: Narvesens Adv.kontor
Drøbak: Bykiosken
Egersund Jernbanekiosk
Eidsvoll Jernbanekiosk
Eina Jernbanekiosk

Halden Jernbanekiosk
«—» Sinding Kiosk
«—» Torgkiosken
«—» Wiel Pl. Kiosk
Hamar Jernbanekiosk
«—» Centrum Kiosk
«—» Plattformkiosken
«—» Strandgt. Kiosk
Haugesund Brukiosken
«—» Sørauggt Kiosk
«—» Thuhauggt. Kiosk
Hokksund Jernbanekiosk
Holmestrand Jernbanekiosk
Hommelvik Jernbanekiosk
Horten: Bykiosken
Hundorp Jernbanekiosk
Hønefoss: Nordsiden Kiosk
«—» Bykiosken
«—» Jernbanekiosk
Jaren Jernbanekiosk
Jessheim Jernbanekiosk
Jevnaker Jernbanekiosk
Kirkenær Jernbanekiosk
Kongsberg Jernbanekiosk
«—» Bykiosken
Kongsvinger Jernbanekiosk
Kragere Torgkiosken
Kristiansand S. Jernbanekiosk
Langesund: Bykiosken
Larvik Jernbanekiosk
«—» Kalkkiosken
«—» Thorstrand Kiosk
Larvik: Torgkiosken
Lena Kapp Kiosk
«—» Jernbanekiosk
Levanger Jernbanekiosk.
Lillehammer Jernbanekiosk
«—» Bykiosken
Lunde Jernbanekiosk
Lunner Jernbanekiosk
Magnor Jernbanekiosk
Melhus Jernbanekiosk
Mjøndalen Jernbanekiosk
Mo i Rana Jernbanekiosk
Molde: Kalkkiosken
Mosjøen Jernbanekiosk
Moss: Kalkkiosken
«—» Parkkiosken
«—» Jernbanekiosk
Mysen Jernbanekiosk
Namsos Jernbanekiosk
Notodden Jernbanekiosk
«—» Bykiosken
«—» Tinneveien Kiosk
Oslo: Narvesens Kioskkompani
Otta Jernbanekiosk.
Porsgrunn Jernbanekiosk
«—» Torgkiosken
«—» Vestre Kiosk
Rakkestad Jernbanekiosk
Raufoss Jernbanekiosk
Rjukan: Bykiosken
Roa Jernbanekiosk
Røros Jernbanekiosk
Råde Jernbanekiosk
Sandefjord: Bykiosken
«—» Jernbanekiosk
Sandnes Jernbanekiosk
Sarpsborg Jernbanekiosk
«—» Marie Pl. Kiosk
«—» St. Hallvard Kiosk
«—» Torgkiosken
Skien: Narvesens Avd.kontor

Det har smertet — —

— Fortsettes fra side 1 —

svar gikk ut på — at han ikke ønsket å uttale seg om dette, da det var en annen sak enn den foreliggende.

Direktør Bernhard G. Lund, som hadde formidlet Berggravs forbindelse med general Engelbrecht, kom med den samme detaljerte beskrivelse om dette som han ga i forhørsretten. Denne utredning avvok i vesentlige punkter fra biskopens, og biskopen måtte til slutt innrømme at Lunds forklaring delvis var riktig, og at han ikke kunne benekte at han hadde vært hos den tyske generalen for turen. Dette har han imidlertid benektet tidligere. ....

Et humoristisk innslag i «Langhelmen» var Bergsviks anførsel om at generalen og biskopen spilte arften sammen og at de skålte med hverandre. Biskopen uttalte i den forbindelse, at kun en «gæl'n» kunne skåle i en tekopp som generalen da hadde.

Direktør Lund kom da med den beskjed, at biskopen morgenen etter hadde fortalt at de skålte i sjampagne, og at general Engelbrecht hadde skålet på de norske gutters volgående — de som hadde oppnådd forbindelse med de norske styrker, og av den grunn ikke lenger var å betrakte som franktirører

For en iakttaker så det slik ut at Berggrav ikke likte seg, og i pausen gikk han bort og slo av en prat med lagrettens ordfører — hvilket på enkelte hold våkte en pinlig oppmerksomhet.

En bred plass i forhandlingene avhøret av justisdepartementets embetsmenn tatt. Og det har vært særlig lange vitneforklaringer i forbindelse med alle de anordninger og rundskriv som ble sendt ut. Likeledes om innsettelsen av Jonas Lie, som formidler mellom det norske politi og Gestapo.

Bergsvik uttalte, at han kunne ikke skjønne hvor han kom inn i bildet, idet han hadde skrevet at disse herrer bare hadde gjort sin plikt den gang. Det gale er nemlig, uttalte han, at hvis det hadde vært NS-folk, da hadde de blitt dømt til lange fengselsstraffer for sitt forhold.

Langeland kjørte imidlertid opp med langt skarper skyts.

Samtlige embetsmenn har fått anledning til å redegjøre for hvor gode nordmenn de var under okkupasjonen, og samtlige har fort en rekke vitner som kunne bekrefte det. I det hele ble det mange «hyggelige» vitnes-

sterkt, at han intet hadde hatt med selve igangsettingen av de i hans rundskriv omhandlede saker å gjøre. Det var en ren administrativ ekspedisjonsaffære at han plasserte navnet på en av landets mest kjente jurister og embetsmenn under de tiltak som tyskerne forlangte gjennomført, og derved overfor landets politimestere og lensmenn ga disse tiltak en øyensynlig betryggende bakgrunn.

Det virket formodentlig som en kall dusj på justisdepartementets lovkontors daværende embetsmenn, hvorav ingen på det tidspunkt var medlemmer av NS, når Platou nå i et par tilfeller unnskyldte seg med at departementets lovavdeling hadde utarbeidet forordningene, og at han «bare» hadde satt sitt navn under dem. ....

Under torsdagens rettsmøte ble Bergsviks beskyldninger om falske vitneprov behandlet. Det var først og fremst i saken mot Holger Tou, Stavanger, at det skulle ha funnet sted. To vitner hadde påstått at de var blitt torturert av Tou. Bergsvik fortalte at han hadde bl. a. en erklæring fra Tous mor, at de påstander som han hadde fremsatt om falskt vitneprov var riktige, samtidig hadde han Tou seniors erklæring ved gjenopptakelsesbegjæringen av saken samt Gulating Lagmannsretts kjennelse i hvilken lagmannsretten gjentar Tous seniors påstand og skriver at «de anførte kjennsgjerninger» ikke foranlediger til noen gjenopptakelse, da retten antar at Tous øvrige forbrytelser ville ha bragt ham samme straff. Til vitnenes unnskyldning skriver retten, at en må ta eventuell erindringsforskyvning i betraktning. Bergsvik påtalte sterkt, at erindringsforskyvning skulle forekomme hos vitner som avlegger vitneprov som fører til dødsstraff.

Bergsvik uttalte videre, at han for over ett år siden etter at denne sak hadde vært opp i forhørsrett i Stavanger, hadde forelagt sin forsvarer konsept til en unnskyldningsskrivelse nettopp til de to vitner som nå var oppe i lagmannsretten. Da en iallfall ikke kan bevise at disse vitner har vitnet falsk, selv om Tou påstod til det siste, at de overdrev til det ukjennelige. Forsvareren sa, at han tok ansvaret for at skrivelsen ikke var blitt sendt.

Videre har Bergsvik påstått at Tou led under mishandling mens han satt

mer så inn i bildet. — Follestad hadde flere ganger avhørt Dysthe i en sak i forbindelse med konsul Aksel Holm, Alesund. — Follestad hadde under disse avhør satt tilside de forskrifter for slik avhøring som finnes i påtaleinstruksen.

Det ble fra Dysthe sendt en forbitret protest mot Folléstads avhøringsmetoder til lagmannsretten. Follestad ble gjort kjent med klagen. Men allikevel ble Follestad aktor i Dysthes sak. — Hans forsvarer dengang — advokat Magne Schjødt protesterte mot dette til riksadvokaten. Follestad anså seg imidlertid habil som aktor, og riksadvokat Arntzen lot ham stå.

Viktige vitner er ikke avhørt — Dysthe selv er ikke avhørt om flere punkter før saken kom opp. Hadde heller ikke anledning til å se saken før tiltalebeslutningen ble utferdiget. Forsvaret har nå lagt frem over 100 nye dokumenter — og som er tillagt avgjørende vekt av lagmannsretten i gjenopptakelsesbeslutningen. Det var en meget utfyllstendig sak som ble fremmet for lagmannsretten i 1946. Men Follestad forserte den frem allikevel.

Lagmannen klubbet Dysthe ned da han i første lagmannsrett rettet kritikk mot etterforskningen. Follestad har stadig erklært etter særlige henstillinger, at alt var nøye undersøkt. Likevel viser det seg at Follestad har sittet inne med et dokument i Aksel Holm's sak, som var av så stor viktighet at lag-

ritz Sand. Bergsvik har kalt denne mann for «Nasjonalhelten», og i sin forklaring kom Bergsvik inn på hvorfor han hadde festet seg ved denne Lauritz Sand. Bergsvik uttalte:

Jeg har tilfeldigvis ved en rekke anledninger fått beretninger om Sand. Jeg gikk på skole sammen med hans yngre bror, som allerede da berettet om Sands opphold i Ost-India.

Så hørte jeg om at han kom til London i 1932, pengelens og at konsultatet etter sigende leiet et rum til ham, han skal allerede den gang ha dradd på et ben, og gikk med stakk.

Så fortalte frk. Petra Kure om

mannsretten har tillagt det avgjørende betydning i gjenopptakelsesbeslutningen.

Hr.advokat Hjort ville ikke påstå at advokat Follestad med vilje har underslått politirapporten fra 1944, men han ville hevde at han hadde gjort seg skyldig i den groveste uaktsomhet — i en sak som gjelder en annens frihet og ære.

Og hans utfordrende prosedure etterpå — skjerper denne bebreidelse. Mens en holdt på med gjenopptakelssaken — kom en over at påtalemyndigheten ikke sendte hele saken til Høyesterett. En hel del dokumenter som hadde betydning for en del av saken er plukket ut av saksmøtets og lagt til side. Det ble satt opp en ny dokumentfortegnelse, uten at de tidligere ble vedlagt det reduserte omslag. — Dette er direkte forbudt i § 62 i påtaleinstruksene.

Follestad ble på nytt — gjennom ankeerklæringen provosert til å skaffe frem de manglende beviser i høve sikringsbeslutningen, man han unnlot det på nytt.

Med den mest innbitte motstand har Follestad kjempet mot gjenopptakelse.

Når motstanden er så bitter — og etter 15 måneders strid, så kan det ikke forklares på annen måte enn at aktor er inhabil.

Under A-styrets hæl

Den gamle Gjøvikmann Harald Harby, som er rådmann i 11. distrikt i Los Angeles, skriver i et brev til kjenninger i Gjøvik at han har lest i «Samhold» at mangelen på 5 sekker sement setter seg på tverke for reparasjonsarbeidene ved den «underjordiske» i Gjøvik. Harby skriver at han ikke kan tenke seg noe som bedre karakteriserer de umulige forhold som tåpelige lover og statsreguleringer kan føre med seg, og som en liten påminnelse om «den frihet vi lever og arbeider under i Amerika og som en hjelp til dem som må gå på et visst sted i Gjøvik og vanskelig kan gjøre det på grunn av statsreguleringen», vil han forsøke å sende de 5 sekker sement. Med fly ville det koste 2400 dollar å sende sementen,

Kjentt jurist —

— Fortsatt fra side 1 —

Forbindelse søkes.

Tidligere N.S.-mann søker forbindelser med fabrikker, verksteder etc. for salg på provisjonsbasis i Nord-Norge. Tilbud under bill. mrk. «Nord-Norge nr. 444.

Befalsskoleutdannet

befal, som hadde tatt avskjed med redusert lønn i henhold til overgangsbestemmelsene bedes oppgi navn og adresse snarest. (Det viser seg at disse har samme interesse av den planlagte økonomiske prinsippsak som embetsmennene).

F. ANDERSEN, c/o Forbundet, Kierschowgate 5 I, Oslo.

Erstatningsdirekt.

el. Justisdept. (staten) er i flere tilfeller blitt dømt til å betale erstatning til NS-folk for skade som er voldt på deres eiendom eller eiendeler fra mai 1945 etter at det offentlige hadde beslågt boet. Er det noen som vil låne ut domsutskriften, eller oppgi datum for dommens avsigelse, til en som akter å gjøre ansvar gjeldende mot direktoratet, godhetsfullt send utskriften eller beskjed til «8. Mai» under B. mrk. «Rettferd nr. 442».

Julegave.

Kjøp en nyttig julegave, «Fyken» snøskjffel (ny konstruksjon) er lett solid og pen. Leveres mot oppkrav for kr. 12,— pr. stk. «Linolitt» gulvbelegg anbefales.

G. KRISTIANSEN, Krødren, telefon 15 b.

Julens gavebok
er
«Angrer du ikke»
av
BIRGER KVITTING

Kjøp denne interessante og avslørende roman fra okkupasjonsens og etterkrigstidens Norge.

Les den selv og send den som julegave til venner og kjente i inn- og utland. Ved innsendelse av kr. 7.— sendes boken portofritt.

Bestillinger mottas av
«8. MAI»
Boks 41 — Kristiansund N.
GRIPAR FORLAG

Presters kristelige møter

for alle hver søndag kl. 19 i Keyzers gt. 1 III, Oslo. Hjertelig velkommen. J. Andersen, sokneprest. Adr. Ski pr. Oslo. Telefon Ski 410.

Juleønsker
kan De i år sende gjennom en annonse i «8. mai» til slekt og venner i inn- og utland. En rubrikkannonse på 1 spalte 20 millimeter koster 5 kroner, større annonser forholdsviis. Hvis De vil sikre Dem at Deres annonser blir med i siste nr. før jul, må De sende oss annonsen straks.
«8. MAI»

To solide kjørepelser,
størr. 48 tilsalgs, kr. 160,— pr. stk.
Telefon Ø. Toten nr. 33 a.

Penger til jul
vil alle gjerne tjene. Skriv til oss og bli ansatt som selger for våre lettselgelige bøker. Høy provisjon.
Salgscentralen for Bøker, Bergen

